

Geachte heer/mevrouw,

Via de internetconsultatie 'Wetsvoorstel aanpassing vergunningstelsel aardwarmte' heeft u de gelegenheid gegeven te reageren op uw voorstellen voor aanpassing van de Mijnbouwwet. Met de door u beoogde wijzigingen wilt u de ontwikkeling van aardwarmte versnellen en versterken. Met deze brief maken wij graag gebruik van de gelegenheid om te reageren.

Nederland is volop bezig met de energietransitie en staat voor de grote maatschappelijke opgave om alternatieve en duurzame bronnen te ontwikkelen voor haar energiebehoefte. Vitens juicht de verduurzaming toe en draagt ook zelf bij aan de ambitie van een energieneutrale bedrijfsvoering.

Aardwarmte is één van de duurzame bronnen en sterk in opkomst. Hiermee neemt het gebruik van de ondergrond toe. De toenemend druk op de ondergrond vraagt om een zorgvuldige afweging over het gebruik ervan. Met deze zienswijze wil Vitens bijdragen aan een zorgvuldige afweging over het gebruik van de ondergrond zodat deze voor nu en later bruikbaar blijft voor onze primaire levensbehoeften, waaronder voor de energietransitie en voor de openbare drinkwatervoorziening.

VEWIN heeft namens de drinkwatersector een zienswijze ingediend. Vitens ondersteunt deze reactie. Onze zienswijze is in lijn met de reactie van VEWIN en betreft een aanvulling vanuit de eigen regionale context waarin Vitens werkzaam is.

Vanuit onze intentie om bij te dragen aan de verduurzaming van onze leefomgeving en in het bijzonder de bescherming van de grondwaterbronnen voor drinkwater, willen wij u de volgende punten ter overweging meegeven:

- i. *Uitsluiting in drinkwaterbeschermingsgebieden:*
Wij verzoeken u om – overeenkomstig het door het Rijk vastgesteld beleid in STRONG- expliciet op te nemen dat aardwarmte is uitgesloten in de beschermingsgebieden voor de drinkwatervoorziening (waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones). De drinkwatersector pleit daarbij aanvullend voor uitsluiting in intrekgebieden en strategische voorraden vanwege risico's van aardwarmte voor de kwaliteit van het grondwater.
- ii. *Maatregelen ter bescherming van grondwatervoorraden:*
Ter bescherming van de zoete grondwatervoorraden pleiten wij voor maatregelen en monitoring om de putintegriteit van aardwarmte te borgen. Wij verzoeken u dit met verwijzing naar gebruik van best beschikbare technieken expliciet op te nemen in de wetstekst, vergelijkbaar aan het onderwerp 'Bodembeweging' in uw wetsvoorstel.

Wij vinden het positief dat de aardwarmte operators een industriestandaard ontwikkelen en gaan er vanuit dat uw ministerie op basis van deze standaard zal komen tot een aanvullende regeling of aanvullend besluit met inbreng van alle relevante belangen, waaronder de drinkwaterbedrijven. Alleen een industriestandaard achten wij niet voldoende, daar dit een 'richtlijn' betreft en geen regelgeving waarop handhaving mogelijk is.

In uw Memorie van Toelichting schrijft u

*In de nabijheid van kwetsbare gebieden, bijvoorbeeld een drinkwaterwinningsgebied, is het **wenselijk** om een put ter hoogte van het zoete grondwater dubbelwandig uit te voeren en de integriteit van de put via annulaire drukmeting tussen de verbuizing te monitoren. **Als alternatief** kan er een monitoringput worden ingericht 'stroomafwaarts' in de te beschermen zoete grondwaterlaag. Ook **kan** gebruik worden gemaakt van een verbuizing die niet of **minder gevoelig** is voor corrosie. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur zullen hiervoor nadere regels worden gesteld.*

Deze passage doet ons inziens geen recht aan het 'Voorzorgbeginsel' en gaat voorbij aan de gezamenlijke inspanningen om te komen tot een verantwoorde en zorgvuldige ontwikkeling van aardwarmte in de nabijheid van drinkwaterbeschermingsgebieden. De beschrijving dient naar onze mening als volgt te worden aangepast:

*In de nabijheid van kwetsbare gebieden, bijvoorbeeld een drinkwaterwinningsgebied, **dienen** putten ter hoogte van het zoete grondwater dubbelwandig uitgevoerd te worden **conform de best beschikbare technieken** en dient de integriteit van de put via annulaire drukmeting tussen de verbuizing gemonitord te worden. **Aanvullend dient** er een monitoringput te worden ingericht 'stroomafwaarts' in de te beschermen zoete grondwaterlaag om eventuele lekkages te kunnen opsporen. Ook ~~kan~~ gebruik worden gemaakt van een verbuizing die niet of **minder gevoelig** is voor corrosie. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur zullen hiervoor nadere regels worden gesteld.*

- iii. *Financiële waarborgen bij incidenten en beëindiging van projecten:*
Wij juichen het toe dat u in het vergunningstraject expliciet aandacht besteed aan de financiële draagkracht van uitvoerders gedurende de gehele levenscyclus van een aardwarmte-project. Gezien de verwachte sterke groei van de aardwarmte-sector en mogelijke ontwikkelingen in de beheersfase van projecten vragen wij u om dit verder te versterken, bijvoorbeeld in de vorm van een waarborgfonds. Een dergelijk fonds kan zekerheid bieden bij aardwarmte projecten die zijn beëindigd en waar het grondwater en/of de grond later toch verontreinigd blijkt te zijn.
- iv. *Adviesrol drinkwaterbedrijven in vergunningtrajecten:*
Drinkwater is op nationaal niveau aangewezen als dwingende reden van groot openbaar belang. Vanuit onze verantwoordelijkheid voor het leveren van goed en betrouwbaar drinkwater pleiten wij voor een adviesrol van het drinkwaterbedrijf in het vergunningstraject. Wij verzoeken u in de wet op te nemen dat de regionale overheden verplicht zijn alle relevante belangen betrekken in het advies, waaronder de drinkwaterbedrijven. Ook vragen wij u op te nemen in de Memorie van Toelichting dat de provincies, gemeenten en waterschappen de drinkwaterbedrijven verplicht betrekken bij hun advies aan de vergunningverlener.

Wij danken u voor de gelegenheid om te mogen reageren op uw wetsvoorstel. Met onze zienswijze willen wij graag bijdragen aan een duurzame en gezonde leefomgeving. Desgewenst geven wij graag een nadere toelichting op onze zienswijze.